

คม·ชัด·ลึก

ปีที่ 14 ฉบับที่ 4892 วันศุกร์ที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2558 หน้า 10

รู้ก่อนระเบิด

นพ.วีระวุฒิ อิมสำราญ

กล่องโฟม

ก่อนระเบิด

ของสหรัฐอเมริกาที่มีการห้ามใช้โฟมในการขนส่งสินค้า ร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ดหลายแห่งเขาก็เลิกใช้กล่องโฟมในการบรรจุอาหารแล้ว โดยหันไปใช้กระดาษหรือภาชนะที่ทำจากชานอ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดแทน เพราะนอกจากตัวโฟมเองจะย่อยสลายยากแล้ว กระบวนการผลิตกล่องโฟมยังเป็นสาเหตุทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ไม่ต่างจากพลาสติกสักเท่าไร แต่ในทางปฏิบัติจะทำอย่างไรให้เมืองไทยเลิกใช้กล่องโฟมได้จริงๆ จังๆ เสียที ถ้าจะให้เลิกใช้กันแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด หนีไม่พ้นต้องออกกฎหมายห้ามใช้กันเป็นเรื่องเป็นราว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องลดราคาภาชนะที่ดีต่อสุขภาพที่ทำจากธรรมชาติที่จะมาใช้ทดแทนให้ถูกลงด้วย พ่อค้าแม่ค้าขายอาหารเขาถึงจะซื้อมาใช้แทนกล่องโฟมแบบเดิม

ก่อนจะกินอาหารที่บรรจุในกล่องโฟม ก็ดูด้านในของกล่องโฟมด้วยนะครับ ถ้าเห็นมีรอยกล่องโฟมละลายจากความร้อนของอาหาร ก็อย่ากินดีกว่า ทิ้งไปเถอะครับ เอาสุขภาพดีไว้ก่อน...เชื่อกผมสิ

สัปดาห์ที่แล้วมีการแถลงข่าวภัยร้ายของกล่องโฟม หลายภาคส่วนเข้าร่วมแรงร่วมใจ นับเป็นนิมิตหมายอันดีที่สังคมไทยจะลดละเลิกการใช้กล่องโฟมอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดในอนาคต ต้องขอชมเชยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขที่เป็นหัวเรือหลักในการรณรงค์ครั้งนี้ เพราะเจ้าภาชนะที่ทำจากโฟมไม่ว่าจะเป็นกล่องโฟมแก้วโฟม ล้วนเป็นภัยต่อสุขภาพพระยะยาวทั้งสิ้น

กล่องโฟมที่ทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดีนั้น มีชื่อภาษาอังกฤษว่า โพลีสไตรีน ทำมาจากสารตั้งต้นที่ชื่อ สไตรีน เป็นสารที่ทำให้เกิดมะเร็งได้ในสัตว์ทดลอง โดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของดีเอ็นเอและโครโมโซม แต่ในคนยังไม่มีผลการศึกษาที่ชัดเจน ปัจจุบันองค์การวิจัยโรคมะเร็งระหว่างประเทศจึงจัดเจ้าสารสไตรีนเป็นสารก่อมะเร็งในกลุ่ม 2B คือมีความเป็นไปได้ที่จะเป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 เจ้าสารสไตรีนนี้มีคุณสมบัติละลายได้ดีในน้ำมันและแอลกอฮอล์ ดังนั้น หาก

นำจานชามโฟมไปใส่อาหารที่มีไขมันสูงหรือใช้ถ้วยโฟมเป็นภาชนะสำหรับต้มเหล้าต้มเบียร์ ก็ยิ่งทำให้สารสไตรีนละลายออกมาในอาหารเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังละลายได้ดีขึ้นในอุณหภูมิสูง จากการที่เจ้าสารสไตรีนสามารถละลายในไขมัน เมื่อเข้าสู่ร่างกายและมีการสะสมของสารนี้ทีละน้อยเป็นเวลานานๆ จึงมักจะไปสะสมอยู่ในเนื้อเยื่อที่มีไขมันสูง เช่น สมอง ไขสันหลัง เส้นประสาท และอวัยวะอื่นๆ ทางระบบประสาท นอกจากนั้นยังมีอันตรายต่อระบบโลหิตคือทำให้เกิดเลือดและความเข้มข้นของเลือดต่ำลง เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าข้อมูลปัจจุบันยังไม่ยืนยันแน่ชัดว่าเป็นสารก่อมะเร็งในคนก็ตาม แต่ในอนาคตอาจมีผลการศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น แต่ที่แน่ๆ เวลานี้ก็ควรมีผลเสียต่อสุขภาพหลายระบบดังที่กล่าวแล้ว

ปัจจุบันทั่วโลกเขาดันตัวและมีการรณรงค์งดใช้สิ่งของที่ทำจากโฟม รวมไปถึงการงดใช้โฟมเพื่อป้องกันของแตกหักในการขนส่ง ในหลายรัฐ